

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU

Zagreb, svibanj 2019.

Sadržaj

I Opće odredbe.....	1
Članak 1.....	1
Članak 2.....	1
Članak 3.....	1
Članak 4.....	1
Članak 5.....	2
Članak 6.....	2
Članak 7.....	2
II Pravila zaštite na radu i opća načela prevencije	2
Članak 8.....	2
Članak 9.....	2
Članak 10.....	3
Članak 11.....	3
Članak 12.....	3
III Obveze i odgovornosti u provođenju zaštite na radu	4
Članak 13.....	4
Članak 14.....	4
Članak 15.....	4
Članak 16.....	5
Članak 17.....	5
Članak 18.....	5
III.I Dekan Fakulteta.....	5
Članak 19.....	5
III.II Voditelji laboratorija, katedri i službi i predstojnici zavoda - ovlaštenici	6
Članak 20.....	6
Članak 21.....	7
III.III Radnici raspoređeni na poslove s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima	8
Članak 22.....	8
III.IV Odbor za zaštitu na radu	9
Članak 23.....	9
Članak 24.....	9
III.V Povjerenik radnika za zaštitu na radu	9
Članak 25.....	9
III.VI Prava, obveze i odgovornosti svih radnika na osnovi ugovora o radu	10
Članak 26.....	10
Članak 27.....	11
Članak 28.....	11
Članak 29.....	11
Članak 30.....	11
Članak 31.....	12
Članak 32.....	12
III.VII Utvrđivanje povrede radnih obveza u vezi sa zaštitom na radu	12
Članak 33.....	12
Članak 34.....	12
Članak 35.....	13
Članak 36.....	13
Članak 37.....	13

IV Organiziranje poslova zaštite na radu i unutarnji nadzor	14
Članak 38.....	14
IV.I Voditelj službe zaštite na radu i zaštite od požara / stručnjak zaštite na radu	14
Članak 39.....	14
Članak 40.....	15
Članak 41.....	15
V Ospoznavanje radnika za rad na siguran način	15
Članak 42.....	15
Članak 43.....	16
Članak 44.....	16
Članak 45.....	16
Članak 46.....	16
V.I Program ospoznavanja.....	17
Članak 47.....	17
Članak 48.....	17
Članak 49.....	17
V.II Upoznavanje radnika i studenata s opasnostima na mjestu rada	18
Članak 50.....	18
Članak 51.....	18
Članak 52.....	18
V.III Poslovi s posebnim uvjetima rada	18
Članak 53.....	18
Članak 54.....	18
Članak 55.....	19
Članak 56.....	19
Članak 57.....	19
VI Posebno osjetljive skupine radnika	19
Članak 58.....	19
Članak 59.....	19
Članak 60.....	19
Članak 61.....	20
Članak 62.....	20
Članak 63.....	20
VII Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada.....	20
Članak 64.....	20
Članak 65.....	20
Članak 66.....	21
Članak 67.....	21
Članak 68.....	21
Članak 69.....	21
Članak 70.....	21
Članak 71.....	22
VIII Radni okoliš	22
Članak 72.....	22
VIII.I Obveza ispitivanja radnog okoliša.....	22
Članak 73.....	22
Članak 74.....	22
VIII.II Obveze u vezi s uporabom opasnih kemikalija na radu	23
Članak 75.....	23
Članak 76.....	23
Članak 77.....	23
Članak 78.....	23
Članak 79.....	24
Članak 80.....	24
VIII.III Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute	24
Članak 81.....	24

Članak 82.....	24
IX Stres na radu ili u vezi s radom	25
Članak 83.....	25
Članak 84.....	25
Članak 85.....	25
X Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje.....	26
Članak 86.....	26
Članak 87.....	26
XI Pružanje prve pomoći.....	26
Članak 88.....	26
Članak 89.....	27
Članak 90.....	27
Članak 91.....	27
XII Zaštita nepušača, zabrana pijenja alkohola i uzimanje drugih sredstava ovisnosti	27
Članak 92.....	27
Članak 93.....	28
Članak 94.....	28
Članak 95.....	28
Članak 96.....	28
Članak 97.....	28
Članak 98.....	28
Članak 99.....	29
Članak 100.....	29
XIII Evidencije, isprave i obavijesti	29
Članak 101.....	29
Članak 102.....	29
Članak 103.....	30
Članak 104.....	30
XIV Zdravstvena zaštita na radu i medicina rada.....	30
Članak 105.....	30
Članak 106.....	31
XV Postupanje u slučaju ozljede na radu	31
Članak 107.....	31
Članak 108.....	31
Članak 109.....	31
Članak 110.....	32
Članak 111.....	32
Članak 112.....	32
Članak 113.....	32
Članak 114.....	33
XVI Obveze fakulteta prema tijelima nadzora	33
Članak 115.....	33
Članak 116.....	33
Članak 117.....	33
Članak 118.....	33
XVII Prijelazne i završne odredbe	33
Članak 119.....	33
Članak 120.....	34
Članak 121.....	34

Na temelju članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18, u dalnjem tekstu: Zakon), članka 63. stavka 6. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 2/07, Oduke USRH 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, Odluke USRH 101/14, 60/15 i 131/17) i članka 5. Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje, Fakultetsko vijeće na 8. redovitoj sjednici održanoj 21. svibnja 2019. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu utvrđuju se prava, obveze i odgovornosti svih radnika na Sveučilištu u Zagrebu, Fakultetu strojarstva i brodogradnje (u dalnjem tekstu: Fakultet), te provođenje i unapređenje zaštite na radu prema odredbama Zakona i propisima donesenim na temelju istog, sa svrhom sprečavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u srodom te zaštite radnog okoliša.

Članak 2.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka i novih tehnologija rada regulirana Zakonom i Procjenom rizika, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i provođenjem osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu u skladu s općim načelima prevencije te naređenih mjera i uputa Fakulteta.

Članak 3.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka moraju se radnicima osigurati uvjeti za siguran rad, te se u tu svrhu moraju primijeniti pravila zaštite na radu tako, da ne dođe do ozljede, profesionalnog ili drugog oboljenja radnika u vezi s radom, do zaustavljanja ili usporavanja psihofizičkog razvoja maloljetnih radnika, onemogućavanja normalnog ostvarivanja funkcija materinstva ili smanjenja preostale radne sposobnosti radnika kojima je ona već umanjena.

Članak 4.

Uvjeti za siguran rad moraju se osigurati po osnovi ugovora o radu ili sličnog ugovora koji u ovom Fakultetu obavljaju rad, a to su:

1. svi radnici s ugovorom o radu na određeno i neodređeno vrijeme,
2. osobe na praksi i stručnom osposobljavanju,
3. studenti i učenici na praktičnom radu.

Članak 5.

Radnici drugih poslodavaca dok obavljaju poslove u prostorima Fakulteta dužni su primjenjivati pravila zaštite na radu prema odredbama općeg akta ovog Fakulteta i Zakona, tako da pri izvođenju radova ne ugrožavaju život i zdravlje radnika Fakulteta i drugih osoba.

Članak 6.

Fakultet je dužan obavljati sve poslove pridržavajući se pravila i propisa zaštite na radu. Fakultet može preko dekana, obavljanje određenih stručnih poslova povjeriti ugovorno ovlaštenim pravnim osobama koja obavljaju poslove zaštite na radu.

Povjeravanje poslova zaštite na radu drugim pravnim osobama ne oslobađa osnovne odgovornosti dekana Fakulteta.

Članak 7.

Fakultet je u skladu s općim propisom o radu, dužan svaka tri mjeseca obavijestiti radničko vijeće o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu i mjerama za poboljšanje uvjeta rada te rezultatima provedenih inspekcijskih nadzora u području zaštite na radu.

Fakultet se u skladu s općim propisom o radu, mora savjetovati s radničkim vijećem o namjeravanoj odluci o mjerama u vezi sa zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu te uvođenju nove tehnologije i promjena u organizaciji i načinu rada.

U slučaju da na Fakultetu nije utemeljeno radničko vijeće, sindikalni povjerenik preuzima njegova prava i obveze. U navedenim pitanjima sudjeluje i povjerenik radnika za zaštitu na radu.

II PRAVILA ZAŠTITE NA RADU I OPĆA NAČELA PREVENCIJE

Članak 8.

Pri obavljanju poslova primjenjuju se osnovna, posebna i priznata pravila zaštite na radu te opća načela prevencije.

Članak 9.

Fakultet je obvezan provoditi zaštitu na radu na temelju sljedećih općih načela prevencije:

1. izbjegavanja rizika
2. procjenjivanje rizika
3. sprečavanje rizika na njegovom izvoru
4. prilagođavanja rada radnicima s oblikovanjem mjesta rada, izborom radne opreme te načinom rada i radnim postupcima
5. prilagođavanja tehničkom napretku

6. zamjena opasnog neopasnim ili manje opasnim
7. razvoja povezivanjem tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša
8. davanje prednosti skupnim mjerama zaštite pred pojedinačnim
9. odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje radnika
10. besplatnosti prevencije, odnosno mjera zaštite na radu za radnike.

Članak 10.

Osnovna pravila zaštite na radu su ona kojima se uklanja ili smanjuje opasnost na sredstvima rada za osobe na radu. Opasnosti su definirane procjenom rizika.

Posebna pravila zaštite na radu se primjenjuju onda, ako se primjenom osnovnih pravila ne mogu ukloniti ili smanjiti opasnosti za sigurnost i zdravlje radnika, a njima se sprečava nastajanje ozljeda, profesionalnih i drugih oboljenja i drugih štetnih posljedica za radnike na radu.

Članak 11.

Osnovna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u uporabi, a osobito:

- zaštitu od mehaničkih opasnosti,
- zaštitu od udara električne struje,
- sprječavanje nastanka požara i eksplozije,
- osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine,
- osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora,
- osiguranje potrebnih putova za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i drugih osoba,
- osiguranje čistoće radnih i pomoćnih prostorija,
- osiguranje propisane rasvjete, temperature i vlažnosti zraka i ograničenja brzine strujanja zraka,
- zaštitu od buke i vibracija,
- zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja,
- zaštitu od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnih djelovanja,
- zaštitu od prekomjernih napora,
- zaštitu od elektromagnetskog i ostalog zračenja,
- osiguranje prostorija i uređaja za osobnu higijenu.

Članak 12.

Posebna pravila zaštite na radu sadrže:

- zahtjeve glede dobi, spola, stručnog obrazovanja i sposobljenosti, zdravstvenog stanja, tjelesnog stanja, psihofizičkih i psihičkih sposobnosti, kojima radnici moraju udovoljavati pri obavljanju poslova, a posebno oni s posebnim uvjetima rada,
- upute o radnim postupcima i načinu obavljanja poslova, posebno glede trajanja određenog posla, te izloženosti radnika drugim naporima na radu,
- obvezu i načine korištenja odgovarajuće osobne zaštitne opreme pri obavljanju određenih poslova,
- posebne postupke pri uporabi, odnosno izloženosti fizikalnim štetnostima, opasnim kemikalijama ili biološkim štetnostima,
- obvezu postavljanja sigurnosnih znakova upozorenja ili uputa za određene prisutne opasnosti,
- postupak s ozlijedjenim ili oboljelim radnikom na radu do pružanja hitne medicinske pomoći, odnosno prijema u zdravstvenu ustanovu.

III OBVEZE I ODGOVORNOSTI U PROVOĐENJU ZAŠTITE NA RADU

Članak 13.

Fakultet je obvezan organizirati i provoditi zaštitu na radu u skladu s odredbama Zakona, vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavještavanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima rada, tako da se svakom radniku omogući obavljanje poslova i radnih zadataka normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

Članak 14.

Ozljeda na radu i profesionalna bolest koju je radnik pretrpio obavljajući poslove za Fakultet smatra se da potječe od rada i Fakultet za nju odgovara po načelu objektivne odgovornosti, a na koju nisu utjecale propisane obveze radnika u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Fakultet može biti oslobođen odgovornosti ili se njegova odgovornost može umanjiti ako je šteta nastala zbog izvanrednih i nepredvidivih okolnosti, odnosno više sile, namjerom ili krajnjom nepažnjom radnika ili treće osobe, na koje Fakultet nije mogao utjecati niti je njihove posljedice mogao izbjegći, unatoč provedenoj zaštiti na radu.

Članak 15.

Fakultet je obvezan izraditi procjenu rizika kojom se utvrđuje razina opasnosti, štetnosti i napora glede mogućnosti rizika za nastanak ozljede na radu, profesionalne bolesti i drugih štetnih posljedica po sigurnost i zdravlje radnika i studenata Fakulteta.

Procjena rizika provodi se na Fakultetu za sve poslove.

Fakultet je obvezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanim ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

Uvjeti, način i metoda izrade procjene rizika, obvezni sadržaj procjene te podaci i klasifikacija opasnosti, štetnosti i naporu na radu i u vezi s radom izrađuju se prema Pravilniku o izradi procjene rizika.

Članak 16.

Fakultet je obvezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizirati i provoditi radne i proizvodne postupke, odnosno metode te poduzimati druge aktivnosti za sprečavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili sveo na najmanju moguću mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u svezi s radom te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurao bolju razinu zaštite na radu.

Članak 17.

Pri izradi procjene rizika sudjeluju radnici odnosno njihovi predstavnici, ovlaštenici i stručnjaci zaštite na radu te odbor zaštite na radu, a prema potrebi dekan može uključiti i stručnjake iz pojedinih područja.

O procjeni rizika te izmjenama i dopunama procjene rizika raspravlja odbor zaštite na radu koji prihvata procjenu rizika ili predlaže izmjene.

Članak 18.

Mjere i aktivnosti zaštite na radu na Fakultetu provode:

- dekan po svojoj statutarnoj djelatnosti,
- stručnjak zaštite na radu na osnovi ugovora o radu i Zakona,
- voditelji laboratorija, katedri, službi i predstojnici zavoda po ugovorima o radu u sklopu svoje djelatnosti i djelokrugu rada,
- ovlaštenici zaštite na radu na osnovi procjene rizika i ugovora o radu,
- povjerenici radnika za zaštitu na radu na osnovi procjene rizika i ugovora o radu,
- radnici kao osnovni nositelji zaštite na radu kroz svoju stručnost i svakodnevni posao na osnovi ugovora o radu i procjene rizika,
- odbor zaštite na radu.

III.I Dekan Fakulteta

Članak 19.

U skladu sa svojim pravima i obvezama utvrđenim Statutom Fakulteta dekan:

- osigurava izradu Procjene rizika koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom,

- osigurava finansijska sredstva da se otklone nedostaci utvrđeni Procjenom rizika,
- osigurava izradu općih akata iz područja zaštite na radu,
- razmatra stanje ozljeda na radu, profesionalnih oboljenja, uvjete rada te donosi mјere za otklanjanje uočenih nedostataka i nepravilnosti, (obično dekan ovu djelatnost ugovorno prepušta voditeljima laboratorija, katedri, službi i predstojnicima zavoda kao ovlaštenicima i stručnjaku zaštite na radu),
- poduzima mјere preko svog ovlaštenika ili osobno za pokretanje postupka u slučaju povrede ugovora o radu radnika zbog nepridržavanja mјera zaštite na radu,
- imenuje odbor za zaštitu na radu kojemu predsjedava on ili njegov ovlaštenik,
- vrši analizu stanja zaštite na radu na Fakultetu na osnovi pripremljenih stručnih podataka stručnih službi, stručnjaka zaštite na radu i odbora za zaštitu na radu,
- odmah po nastanku obavještava tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj ozljedi i ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru Fakulteta zbog koje je radniku pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici,
- saziva sjednicu odbora za zaštitu na radu u roku dva dana od navedene ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti radnika ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, analizira uzroke nesreće i poduzima odgovarajuće mјere radi otklanjanja istih i
- o sjednici odbora obavještava nadležnog inspektora.

III.II Voditelji laboratorija, katedri i službi i predstojnici zavoda - ovlaštenici

Članak 20.

Voditelji laboratorija i rukovoditelj službi koji neposredno rukovode radom su ovlaštenici za zaštitu na radu i brinu o sigurnosti radnika na radu, a naročito su dužni:

- radnika na propisan način upoznati s uvjetima rada, opasnostima, štetnostima i naporima na radnom mjestu, organizacijom rada, rizicima i načinom izvođenja radnih postupaka tako da ne ugrožavaju vlastitu sigurnost i zdravlje,
- ospособiti radnika za praktičnu primjenu mјera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu,
- obustaviti rad u laboratoriju /službi čim primijete ili saznaju da je neposredno ugrožen život ili zdravlje radnika ili studenata,
- osobno rukovoditi izvođenju opasnih radova,
- čuvati tehničku dokumentaciju i zapisnike o pregledu i ispitivanju,
- radnika ili studenta koji nakon upozorenja ne primjenjuje propisane mјere zaštite na radu odmah udaljiti sa mjesta rada, odnosno vježbi ili predavanja i o tome obavijestiti predstojnika zavoda,
- udaljiti sa mjesta rada radnika ili studenta koji je pod utjecajem alkohola, droga ili opojnih sredstava,

- poslove na kojima postoji ozbiljna i specifična opasnost obavljaju sami u okviru svoje stručnosti ili ih povjeravaju radnicima koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su upoznati sa opasnostima i rizicima koje prate takve poslove,
- proširivati i upotpunjavati svoja znanja iz područja zaštite na radu, te surađivati sa stručnjakom zaštite na radu na svim područjima koja se odnose na primjenu mjera i propisa iz zaštite na radu,
- brinuti o popunjenoći ormarića prve pomoći potrebnim sanitetskim materijalom,
- organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima u slučaju ozljede na radu ili iznenadne bolesti do dolaska hitne medicinske pomoći,
- u slučaju ozljede na radu odmah obavijestiti stručnjaka zaštite na radu i nadređenu odgovornu osobu, u popodnevnim satima ili u neradne dane izvijestiti inspekciju rada za zaštitu na radu na broj 112.
- osigurati dovoljan broj radnika osposobljenih za pružanje prve pomoći,
- podnijeti prijavu dekanu i predstojniku zavoda o povredi radnih dužnosti radnika i studenta koji se ne pridržavaju propisanih mjera zaštite na radu, a naročito protiv onih koji ne koriste osobnu zaštitnu opremu,
- svojim prisustvom uz laborante i ostale stručne osobe, osigurati sigurnost izvođenja radnih postupaka, a naročito opasnih radnji i radova s opasnim kemikalijama.

Članak 21.

Predstojnici zavoda i voditelji katedri odgovorni su za izvršenje mjera zaštite na radu na osnovi ugovora o radu u sklopu svog djelovanja, a naročito su dužni da:

- radnika na propisan način upoznaju s uvjetima rada, rizicima / opasnosti i štetnosti na radnom mjestu,
- radnika upoznaju sa mjerama zaštite na radu u okviru svojega zavoda, da ga pouče o namjeni i načinu uporabe sredstava rada i radne opreme ili opasnih radnih tvari i kemikalija, s uporabom osobnih zaštitnih sredstava, kao i na eventualne posljedice zbog ne upotrebljavanja iste,
- sustavno nadziru izvršavanje propisanih mjera zaštite na radu,
- ne dozvole radniku ili studentu koji ne koristi sredstva za rad po propisima ili osobna zaštitna sredstva da obavljaju poslove na radnim mjestima,
- povremeno u tijeku zaposlenja kontroliraju stupanj osposobljenosti radnika u vezi sa zaštitom na radu,
- odmah i bez odlaganja obavijeste dekana i stručnjaka zaštite na radu o svakoj ozljedi na radu,
- prijave dekanu nedostatak, kvar ili pojavu koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika ili studenta,
- predstojnici zavoda pomažu dekanu u ovim poslovima u okviru ugovora o radu, a posebno u osiguranju potrebnih materijalnih sredstava za rješavanje mjera zaštite na radu.

III.III Radnici raspoređeni na poslove s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima

Članak 22.

Radnicima raspoređenim na poslove i radne zadatke s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima dekan Fakulteta daje u pisanim oblicima, ugovorom o radu ili posebnom odlukom ovlaštenja za provedbu mjera zaštite na radu u okviru svojeg djelokruga rada, osobito za to da:

- radniku koji nije sposoban za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora sposobnog radnika,
- radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabraniti obavljati poslove s posebnim uvjetima rada,
- posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati,
- isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika,
- da se radna oprema i osobna zaštitna sredstva koriste prema njihovoj namjeni i da ih upotrebljavaju samo radnici kojima su namijenjena,
- nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, uputama proizvođača radne opreme, opasnih kemikalija i biološki štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu. Zabraniti rad radniku koji radi suprotno navedenim pravilima,
- osigura potreban broj radnika sposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje potrebnu opremu i ormariće prve pomoći sa potrebnim sanitetskim materijalom,
- brinu da ozlijedjeni radnik bude pravodobno upućen na liječenje u zdravstvenu ustanovu,
- surađuje s voditeljem službe zaštite na radu kod provođenja propisa i pravila zaštite na radu te ozljede radnika na radu i postupka u slučaju iz čl. 32.
- osigura da se za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, da se ne puši na mjestima gdje je to zabranjeno,
- zabraniti rad radnicima koji su pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

Prenošenje ovlaštenja za provođenje zaštite na radu ne oslobođa dekana odgovornosti.

III.IV Odbor za zaštitu na radu

Članak 23.

Na temelju odredbi Zakona dekan odlukom osniva odbor za zaštitu na radu kao savjetodavno tijelo s ciljem unapređenja stanja zaštite na radu.

Odbor za zaštitu na radu čine dekan ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, specijalist medicine rada te povjerenik radnika ili njihov koordinator.

Predsjednik odbora je dekan ili njegov ovlaštenik.

Odbor se po potrebi proširuje stručnjacima drugih struka.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u šest mjeseci i o svojem radu vodi zapisnik.

Iznimno u slučaju smrтne ozljede ili ozljede nastale u prostoriji ili na prostoru Fakulteta u roku dva dana od nastanka ozljede, o sjednici odbora obavještava nadležnog inspektora.

Odbor planira i nadzire primjenu pravila zaštite na radu, organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu, obavještavanje i ospozobljavanje u vezi sa zaštitom na radu, prevencijom rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika, sprečavanje ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te potiče stalno unapređivanje zaštite na radu na Fakultetu.

Članak 24.

Dekan je obvezan obavješćivati i savjetovati se s radnicima odnosno njihovim predstavnicima o pitanjima vezanim za zaštitu na radu i uključiti u procjenu rizika i o tome imati dokumentirane informacije u skladu s Zakona o zaštiti na radu i općim propisima o radu.

III.V Povjerenik radnika za zaštitu na radu

Članak 25.

Na Fakultetu radnici između sebe mogu birati povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezan je štititi interes radnika na području zaštite na radu te prati primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Povjerenik prema Zakonu ima sljedeća prava i obveze:

- podnosići prijedloge vezane uz donošenje odluka iz područja zaštite na radu,
- zahtijevati od dekana da poduzme odgovarajuće mjere u cilju smanjenja i otklanjanja rizika,
- podnosići pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu, ako smatra da su prethodno poduzete mjere i osigurana sredstva nedostatna ili neodgovarajuća za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,

- sudjelovati u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija u radni i proizvodni proces te poticati dekana i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
- biti obaviješten o svim promjenama koje utječu na sigurnost i zdravlje radnika,
- primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih podnositи dekanu ili njegovom ovlašteniku,
- izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima i zapažanjima radnika čiji je povjerenik,
- prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor,
- obavijestiti stručnjaka zaštite na radu i dekana i pozvati inspektora kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a dekan propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu,
- sposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika, stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnost za svoj rad,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz,
- svojim djelovanjem poticati radnike da primjenjuju mjere zaštite na radu
- obavještavati radnike o provedbi zaštite na radu.

Dekan je dužan:

- osigurati povjereniku uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti,
- davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u sve propise i isprave u svezi sa zaštitom na radu,
- ne smije povjereniku radnika za zaštitu na radu bez pristanka radničkog vijeća odnosno sindikalnog povjerenika, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike, ukoliko je povjerenik postupao sukladno svojim ovlastima.

III.VI Prava, obveze i odgovornosti svih radnika na osnovi ugovora o radu

Članak 26.

Radnici imaju prava i obveze:

- da prilikom zasnivanja radnog odnosa budu sposobljeni iz zaštite na radu, a da u tijeku zaposlenja upotpunjavaju znanje iz ovog područja putem seminara, dopunskog obrazovanja, inovacijama tehnologije i drugih oblika obrazovanja,
- prije rasporeda na poslove s posebnim uvjetima rada i tijekom obavljanja takvih poslova dužni su pristupiti pregledu na koji ga uputi dekan,
- prije početka rada pregledaju mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijeste neposredno nadređenog rukovoditelja,

- pravilno upotrebljavaju strojeve, aparate, alate, opasne kemikalije, transportnu opremu i druga sredstva rada,
- pravilno upotrebljavaju i ne vrše preinake i ne uklanaju sigurnosne naprave na radnoj opremi koju koriste (stroj, uređaj, alat, postrojenje, instalacije, zgrada),
- pravilno upotrebljavaju propisanu osobnu zaštitnu opremu koju su nakon uporabe dužni vratiti na za to određeno mjesto,
- u slučaju neispravnosti osobnih zaštitnih sredstava ili sredstava rada kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu odmah obavijesti nadređenog voditelja laboratorija, službe, katedre ili zavoda,
- prije napuštanja mjesta rada ostaviti sredstva rada u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike i sredstva rada,
- surađivati s dekanom, neposrednim rukovoditelje i drugom ovlaštenom osobom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom za zaštitu na radu,
- prilikom teže ozljede na radu, kolektivne nesreće ili elementarnih nepogoda i sličnog pružaju pomoć u otklanjanju posljedica pod rukovođenjem neposrednog voditelja ili osobe s posebnim ovlaštenjima.

Članak 27.

Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove s dužnom pozornošću te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zdravlju, kao i sigurnosti i zdravlju drugih osoba na radu, što znači da poslove obavlja sukladno znanjima koja je stekao tijekom obrazovanja i osposobljavanja za rad na siguran način te uputama dekana, odnosno njegovog ovlaštenika.

Članak 28.

Radnik je dužan poslove obavljati sukladno pravilima struke, pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima, uputama proizvođača i uputama za rad na siguran način. Brinuti o provođenju zaštite na radu i pristupiti liječničkom pregledu u cilju kontrole zdravstvenog stanja na koji ga uputi poslodavac.

Članak 29.

Radnik je obvezan koristiti propisanu osobnu zaštitnu opremu pri obavljanju poslova ako je za takve poslove propisano korištenje osobne zaštitne opreme.

Namjenski je koristiti i pažljivo rukovati, održavati čistu i u ispravnom stanju, nakon korištenja vratiti na zato određeno mjesto.

Članak 30.

Radnik koji ima zdravstvene nedostatke ili boluje od bolesti koje se teško mogu ili se uopće ne mogu utvrditi liječničkim pregledom, a koja ga onemogućuje ili bitno ometa u izvršenju obveza iz ugovora o radu ili koja ugrožava život ili zdravlje osoba s kojima

u izvršenju ugovora o radu radnik dolazi u dodir, dužan je o tome obavijestiti kadrovsku službu i dekana prije sklapanja ugovora o radu i tijekom radnog odnosa.

Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, Fakultet može prije i tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na liječnički pregled kod specijaliste medicine rada.

Ako radnik ne postupi po prethodnom stavku, a nedostaci odnosno bolesti su takve prirode da mogu prouzročiti smetnje u radu, radnik se može rasporediti na drugi posao ili mu otkazati ugovor o radu.

Članak 31.

Radnik je dužan odmah bez odlaganja prijaviti svaku ozljedu na radu svom neposrednom rukovoditelju i stručnjaku za zaštitu na radu.

Članak 32.

Radnik je u slučaju ozbiljne, prijeteće i neizbjegne opasnosti dužan napustiti svoje radno mjesto ili opasno područje.

Radnik je dužan napustiti svoje radno mjesto, ako to zatraži njegov neposredni rukovoditelj u slučajevima kada:

- ne primjenjuje propisane mjere zaštite na radu,
- ne koristi osobna zaštitna sredstva,
- nije sposoban za rad jer se nalazi u takvom fizičkom i psihičkom stanju da zbog toga dovodi u opasnost sebe, druge radnike, studente i sredstva za rad,
- nije sposoban za rad jer je pod utjecajem alkohola ili opojnih sredstava.

III.VII Utvrđivanje povrede radnih obveza u vezi sa zaštitom na radu

Članak 33.

Povrede obveza iz područja zaštite na radu, obzirom na težinu i posljedice, mogu biti lakše i teže.

Članak 34.

Radnik čini lakšu povredu obveza iz zaštite na radu:

- ako osobna zaštitna sredstva koristi u nenamjenske svrhe,
- ako nepažljivo rukuje zaštitnim sredstvima, odnosno nemarno održava osobna zaštitna sredstva,
- ako nemarno i nesavjesno obavlja radne obveze u vezi sa zaštitom na radu i
- ako se na bilo koji način nemarno odnosi prema primjeni mjera zaštite na radu, bez težih posljedica.

Članak 35.

Radnik čini težu povredu obveza iz zaštite na radu:

- ako i nakon upozorenja odbija koristiti osobna zaštitna sredstva na radu,
- ako se ne podvrgne zdravstvenom pregledu na kojeg ga je uputio poslodavac radi utvrđivanja odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova,
- ako ne sudjeluje u organiziranom osposobljavanju iz zaštite na radu i ne pristupi provjeri stečenog znanja,
- ako ne prijavi odgovornoj osobi pojave, koje mogu prouzročiti nesreću na radu,
- ako i pored upozorenja skida zaštitne uređaje i naprave na radnoj opremi,
- ako na poslovima s povećanom opasnosti i pored saznanja da nisu osigurane mjere zaštite na radu nastavi raditi, pa zbog toga nastanu teže posljedice za njega, ostale radnike, studente ili imovinu,
- ako neopravdano odbija izvršenje odluke, naloga ili uputa iz zaštite na radu, koje donose nadležno tijelo ili odgovorna osoba,
- ako ne prestane raditi na radnom mjestu dok se nalazi pod utjecajem alkohola ili opojnih sredstava nakon što mu je neposredni rukovoditelj naredio da obustavi rad,
- ako na bilo koji način ne izvršava obveze utvrđene ovim pravilnikom, uslijed čega nastupe teže posljedice po zdravlje ili život radnika, odnosno ako zbog toga Fakultet pretrpi materijalnu štetu.

Članak 36.

Radnici odgovorni za provedbu zaštite na radu, čine lakše povrede obveza iz zaštite na radu u slučajevima neizvršavanja mjera zaštite na radu koje su propisane za sve radnike i ako ne obavljaju svoje zadatke, zbog čega bi mogле nastati manje štetne posljedice po zdravlje radnika ili manja materijalna šteta.

Osobe iz prethodnog stavka ovoga članka čine težu povredu obveza iz zaštite na radu, ako uslijed neizvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike, nastupi teža ozljeda na radu ili smrt radnika.

Članak 37.

Na postupak za utvrđivanje povreda iz područja zaštite na radu primjenjuju se odredbe pravilnika Fakulteta, kojim je ureden postupak utvrđivanja odgovornosti radnika za povrede obveza iz radnog odnosa i postupak izricanja mjera za povrede radnih obveza.

IV ORGANIZIRANJE POSLOVA ZAŠTITE NA RADU I UNUTARNJI NADZOR

Članak 38.

Unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu provodi:

- voditelj službe zaštite na radu i zaštite od požara / stručnjak zaštite na radu
- ovlaštenici dekana za zaštitu na radu.

IV.I Voditelj službe zaštite na radu i zaštite od požara / stručnjak zaštite na radu

Članak 39.

Voditelj službe zaštite na radu i zaštite od požara ima obveze i radne zadatke, a osobito:

- stručna pomoć dekanu i njegovim ovlaštenicima, radnicima i povjerenicima radnika u provedbi i unapređivanju zaštite na radu,
- organiziranje, koordiniranje i unaprjeđenje rada Službe zaštite na radu i zaštite od požara, predlaganje i sudjelovanje u izradi i primjeni poslovnih procedura te praćenje i primjenu propisa iz područja zaštite na radu i zaštite od požara i davanje stručnog mišljenja za primjenu istih tajniku, dekanu i radnicima službe,
- nadzor nad pravovremenim, kvalitetnim i zakonitim obavljanjem poslova, raspoređivanje poslova radnicima u službi i praćenje izvršavanja radnih obveza,
- koordiniranje izrade plana aktivnosti službe i praćenje njegovog izvršenja na godišnjoj razini, a po potrebi i češće, te izvještavanje tajnika Fakulteta i Dekana,
- sudjeluje u izradi i donošenju procjene rizika i ostalih općih akata iz područja zaštite na radu i zaštite od požara, te radu odbora zaštite na radu,
- obavljanje unutarnjeg nadzora nad primjenom pravila zaštite na radu i zaštite od požara i predlaže mjere za otklanjanje nedostataka,
- potiče provođenja mera zaštite na radu i otklanjanje nedostataka na sredstvima rada, putem rukovoditelja službe investicija, održavanja i sigurnosti, voditelja laboratorija, službi, katedri i zavoda,
- organizira i provodi osposobljavanje radnika, dekana i ovlaštenika za rad na siguran način i o tome vodi evidenciju,
- osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u njihovu djelovanju,
- organizira osposobljavanje iz zaštite od požara i evakuacije i spašavanja radnika,
- suradnja s nadležnim tijelima inspekcije zaštite na radu, zaštite od požara, ovlaštenim tvrtkama i specijalistom medicine rada,
- organizira periodično ispitivanje el. instalacije, radne opreme, radnog okoliša, sustava za zaštitu od djelovanja munje, hidrantske mreže, vatrogasnih aparata i sl. te o tome vodi evidenciju i na temelju nalaza poduzima mjere da odgovorne osobe otklone nedostatke,

- radnike na poslovima s posebnim uvjetima rada upućuje na zdravstveni pregled,
- suradnja sa stručnim službama Fakulteta prilikom građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija,
- sudjeluje u obavljanju i ostalih zadataka iz zaštite na radu koji proizlaze iz zakona, ovog pravilnika, rješenja nadzornih tijela inspekcijske, odluka dekana ili njegova ovlaštenika,
- suradnja sa svim organizacijskim jedinicama na Fakultetu, a iste su dužne suradnju prihvatići u organizacijskom sustavnom smislu, u onim pitanjima u kojima mogu pridonijeti poboljšanju i unapređenju zaštite na radu.

Članak 40.

Voditelj službe zaštite na radu i zaštite od požara ovlašten je da:

- zahtjeva od voditelja laboratorija, službe, katedre ili predstojnika zavoda da pokrene postupak radi utvrđivanja odgovornosti radnika radi povrede iz zaštite na radu,
- zaustavi rad na svim mjestima rada kada je neposredno ugrožen život radnika ili studenta, i o tome odmah obavijesti dekana koji potpisuje rješenje o zabrani,
- zahtjeva otklanjanje svih nedostataka odmah ili u određenom roku, čim primijeti ili dokumentirano sazna za povredu mjera i propisa zaštite na radu,
- odmah na temelju izjave neposrednog rukovoditelja / ovlaštenika obavijesti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor i dostaviti pisani obavijest o:
  1. ozljedi na radu nastaloj u prostoriji ili prostoru Fakulteta zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijedjena osoba zadržana na liječenju u zdravstvenoj ustanovi
  2. smrtnoj ozljedi.

Članak 41.

Voditelj službe zaštite na radu surađuje, prima inspektora rada i prisustvuje inspekcijskom pregledu, te o njegovom dolasku i obvezama izvještava dekana, tajnika ili njegova ovlaštenika.

Za pomoć pri utvrđivanju činjenica dekan određuje voditelja službe zaštite na radu, koji daje sva potrebna obavještenja, stavlja na uvid isprave i predlaže izvođenje odgovarajućih dokaza.

V OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 42.

Dekan i njegovi ovlaštenici moraju biti osposobljeni iz područja zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, jer se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od ozljeda na

radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika.

Članak 43.

Fakultet ne smije rasporediti radnika da samostalno obavlja poslove i radne zadatke ako prethodno nije osposobljen za rad na siguran način, tako da ih može obavljati bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja, te života i zdravlja ostalih radnika ili studenata.

Svi radnici Fakulteta moraju biti osposobljeni za rad na siguran način na temelju procjeni rizika.

Članak 44.

Fakultet je dužan osposobiti radnika za rad na siguran način i dati mu informacije i upute vezane uz njegovo mjesto rada i poslove prije nego započne samostalno obavljati poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, kao i prije nego nastavi samostalno obavljati poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, posebno onda ako su izvršene promjene u procesu rada, proizvodnje ili tehnologiji rada, kao i kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene.

Radniku koji nije osposobljeni za rad na siguran način neposredni rukovoditelj mora osigurati rad pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Članak 45.

Prije raspoređivanja na određene poslove i radne zadatke radnik mora od strane voditelja laboratorija, službe, katedre biti upoznat sa:

- tehnološkim procesom rada, a posebno s organizacijom posla i pravilnim načinom rada (dolazak na rad, kretanje u radnoj sredini, način obavljanja posla, rukovanja s radnom opremom - strojevima i slično)
- općim i posebnim propisima, mjerama i uputama o zaštiti na radu, kao i s obvezom da se na radu mora pridržavati istih, te sa posljedicama koje mogu nastupiti zbog ne primijenjenih mjera zaštite na radu,
- osobnim i kolektivnim zaštitnim sredstvima, opremom i uređajima za zaštitu na radu, načinom njihove upotrebe i namjenskim korištenjem,
- pravima i dužnostima u području zaštite na radu,
- ostalim mjerama koje mogu biti od značaja za zaštitu na radu.

Članak 46.

Fakultet je dužan voditi brigu o osposobljavanju i upotpunjavanju znanja radnika iz područja zaštite na radu tijekom ugovora o radu, a naročito prilikom:

- uvođenja nove tehnologije, koji sa sobom nosi još neutvrđene opasnosti na radu,
- uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene,

- promjene u radnom postupku,
- raspoređivanja na druge poslove, odnosno novo mjesto rada,
- utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu,
- vršenja rekonstrukcije, adaptacije, promjene uvjeta rada i novih rizika.

V.I   Program osposobljavanja

Članak 47.

Radnici se osposobljavaju na temelju utvrđenih vrsta i rizika opasnosti, kojima su izloženi pri obavljanju poslova na temelju procjene rizika.

Studenti se osposobljavaju uz studij po programima iz određenih predmeta, a vježbe i praktični rad mogu obavljati isključivo pod nadzorom nastavnika i voditelja laboratorija.

Članak 48.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način sastoji se od teoretskog i praktičnog osposobljavanja.

Teoretsko osposobljavanje provodi stručnjak zaštite na radu Fakulteta i izdaje zapisnik o ocjeni osposobljenosti proveden po programu za osposobljavanje radnika za rad na siguran način.

Praktično osposobljavanje na mjestu rada provodi ovlaštenik koji neposredno rukovodi radom osposobljavanog radnika i stručnjak zaštite na radu.

Zapisnik o praktičnoj osposobljenosti potpisuje ovlaštenik/ neposredni rukovoditelj, radnik i stručnjak zaštite na radu.

Za poslove s malim rizicima provodi se samo teoretsko osposobljavanje.

Članak 49.

Program osposobljavanja, njegove izmjene i dopune, izrađuje stručnjak zaštite na radu na osnovi procjene rizika, a donosi dekan Fakulteta.

Na izradi i ostvarivanju programa osposobljavanja radnika mogu se prema potrebi angažirati i vanjska ovlaštene stručna društva koja se bave poslovima zaštite na radu.

Program osposobljavanja mora obuhvatiti sve opasnosti, štetnosti i napore te upute proizvođača opreme i opasnih kemikalija koje radnik koristi tijekom rada i načine otklanjanja.

V.II Upoznavanje radnika i studenata s opasnostima na mjestu rada

Članak 50.

Prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke radnik mora biti upoznat s opasnostima na radnom mjestu prema procjeni rizika, a posebno s opasnostima po život i zdravlje koje mogu nastupiti obavljanjem poslova na radnom mjestu ili prostoru.

Nastavnici moraju studente upoznati sa tehnologijom, opasnostima i mjerama zaštite u laboratorijima gdje imaju vježbe. Studenti ne smiju obavljati sami pojedine zadatke i rukovati sa strojevima i uređajima s povećanim opasnostima ili opasnim kemikalijama već isključivo pod nadzorom voditelja / nastavnika ili drugog stručno osposobljenog radnika.

Članak 51.

Voditelj laboratorija, službe, katedre, zavoda ili voditelj određenog posla mora prije raspoređivanja radnika na nove poslove provjeriti znanje radnika o izvorima opasnosti i štetnosti u vezi s radom i na mjestu rada, pokazati im odnosno objasniti izvore opasnosti ili štetnosti, način rada i korištenje osobnih zaštitnih sredstava te eventualne posljedice po zdravlje i život prema procjeni rizika i provesti osposobljavanje za rad na siguran način.

Članak 52.

Voditelj laboratorija, službe, katedre ili neposredni rukovoditelj dužni su obratiti posebnu pozornost na novoprmljenog radnika na poslove s posebnim uvjetima rada, češće ga obilaziti i po potrebi ponavljati upozorenja na izvore opasnosti i provjeravati znanje radnika.

V.III Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 53.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su na osnovi Procjene rizika.

To su poslovi koje prema pravilima zaštite na radu mogu obavljati samo radnici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i posebne uvjete u pogledu spola, dobi života, stručnih sposobnosti, zdravstvenoga i psihičkog stanja, te psihofizičkih sposobnosti.

Članak 54.

Prije raspoređivanja radnika na poslove s posebnim uvjetima rada, kadrovska služba je dužna provjeriti, da li radnik ispunjava potrebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa na poslove s posebnim uvjetima rada.

U tijeku rada obavljat će se povremena zakonska provjera tih uvjeta, s time da će svaki radnik biti upućen na periodični pregled u skladu sa zakonom i procjenom rizika.

Članak 55.

Radnika raspoređenog na poslove s posebnim uvjetima rada Fakultet s propisanom uputnicom upućuje na pregled izabranom specijalistu medicine rada.

Članak 56.

Fakultet je dužan radnika koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ponovo uputiti na pregled neposredno prije isteka vremena utvrđenog propisom zaštite na radu ili kada to ocijeni specijalist medicine rada.

Uputnicu za liječničke preglede daje voditelj službe zaštite na radu i vodi evidenciju o obavljenim pregledima.

Članak 57.

Ako radnik ne obavi zdravstveni pregled ili više ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, Fakultet mu ne smije dozvoliti da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada. Za to je zadužen neposredni rukovoditelj, stručnjak zaštite na radu i dekan Fakulteta.

VI POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA

Članak 58.

Posebno osjetljiva skupina radnika kojima je Fakultet obvezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu radnu sposobnost ili postoji rizik od smanjenja preostale radne sposobnosti.

Pravo na posebnu zaštitu ostvaruje i radnik za kojega je specijalist medicine rada utvrdio da je trajno nesposoban raditi na poslovima s posebnim uvjetima rada, kada je štetnost ili napor na mjestu rada uzrok oštećenju zdravlja.

Članak 59.

Žene trudnice i majke za vrijeme dojenja djeteta, uživaju posebnu zaštitu, u skladu sa svim važećim zakonskim propisima, ovim pravilnikom i drugim važećim aktima.

Članak 60.

Trudnica ili žena koja doji dijete ne smije raditi na poslovima koji ugrožavaju njezin život ili zdravlje, odnosno djetetov život ili zdravlje.

Za vrijeme trudnoće žene ne smiju raditi na poslovima na kojima se rad obavlja u nefiziološkom položaju tijela ili se poslovi obavljaju za cijelo radno vrijeme stojeći, s opasnim kemikalijama, na poslovima koji zahtijevaju veće fizičke napore ili veća fizička opterećenja tijekom rada i rad u nepovoljnoj mikroklimi.

Ocjenu o poslovima koji mogu biti štetni po zdravlje trudne radnice, radnice koja je rodila ili koja doji dijete, odnosno štetni po život djeteta, utvrđuje ovlašteni liječnik prema posebnom propisu.

Članak 61.

Maloljetnik se ne smije zaposliti na poslovima koji mogu ugroziti njegovu sigurnost, zdravlje, čudoređe ili razvoj, ne smije obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, ne smije raditi noću i u prekovremenom radu.

Članak 62.

Radnik sa smanjenom radnom sposobnošću raspoređuje se na poslove koje može raditi bez profesionalne rehabilitacije i bez opasnosti za smanjenje svoje preostale radne sposobnosti.

Ako je radnik sa smanjenom radnom sposobnošću osposobljen profesionalnom rehabilitacijom za rad na određenim poslovima na Fakultetu, u dogovoru s dekanom osiguravaju mu se odgovarajući poslovi ako postoji takva mogućnost.

Članak 63.

Radnik se može rasporediti na obavljanje određenih poslova i radnih zadataka samo ako je prethodno izvršena ocjena njegove radne sposobnosti.

Radniku radnu sposobnost ocjenjuje i o tome izdaje ispravu ugovorenim liječnik specijalista medicine rada.

VII SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA I MJESTA RADA

Članak 64.

Fakultet je dužan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike. Za ovo su zaduženi voditelji laboratorija, službi, katedri i zavoda, stručnjak zaštite na radu i povjerenik radnika za zaštitu na radu, svaki iz svog djelokruga rada u skladu sa Procjenom rizika.

Osobe zadužene za sredstva rada i osobna zaštitna sredstva dužne su isključiti iz uporabe sredstva rada i osobna zaštitna sredstva na kojima nastanu promjene zbog kojih postoje opasnosti i rizici za sigurnost i zdravlje radnika ili studenata.

Članak 65.

Fakultet je dužan unutarnjom organizacijom osigurati izvođenje tehnologije i procesa rada u skladu s pravilima zaštite na radu, tako da se sredstva rada i osobna zaštitna

sredstva koriste samo za njihovu namjenu i na način kojim se osigurava siguran rad, te da ih koriste samo radnici kojima su povjereni.

Članak 66.

Nabavu osobnih zaštitnih sredstava osigurava nabavna služba na prijedlog voditelja laboratorija i službe u skladu sa odredbama ovog pravilnika i procjene rizika. Od proizvođača, dobavljača ili uvoznika osobnog zaštitnog sredstva ili drugog sredstva rada, stroja odnosno uređaja, nabavna služba dužna je pribaviti tehničku dokumentaciju, upute za uporabu i certifikat da zadovoljava propise zaštite na radu u skladu sa zakonom na hrvatskom jeziku.

Članak 67.

Zaduživanje radnika osobnim zaštitnim sredstvima provodi voditelj laboratorija ili službe, te služba nabave i vode evidenciju o zaduženju radnika osobnim zaštitnim sredstvima.

Neposredni voditelj odgovoran je da osigura osobna zaštitna sredstva u propisanim rokovima i kontrolira da li ih radnici koriste tijekom rada, radi zaštite zdravlja i dijelova tijela od ozljeda i oboljenja koja mogu biti rezultat utjecaja sredstava rada ili radnog okoliša. Osobna zaštitna oprema je propisana procjenom rizika.

Iznimno po potrebi zbog uvjeta rada, stručnjak zaštite na radu u suradnji s voditeljima može odobriti nabavku i korištenje osobnih zaštitnih sredstava koja nisu navedena u procjeni rizika.

Članak 68.

Fakultet je dužan obavljati preglede i ispitivanja svih sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava koja koristi u radu, radi utvrđivanja da li su na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li zbog nastalih promjena u tijeku uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika.

Ispitivanje pojedine vrste instalacija, radne opreme i radnog okoliša obavlja se u rokovima propisanim zakonom, provedbenim i tehničkim propisima.

O obavljenom ispitivanju izdaju se odgovarajuće isprave.

Članak 69.

Radnik je obvezan na svojem radnom mjestu svakodnevno vršiti vizualni pregled ispravnosti sredstava rada da bi utvrdio jesu li sredstvima rada ispravna, da nema nedostataka i oštećenja koja bi mogla ugroziti njegovu sigurnost.

Članak 70.

Dopušteno je korištenje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađe i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom.

Članak 71.

Ako nadzorni uređaji čitavo radno vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno ako su nadzorni uređaji postavljeni tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, Fakultet smije koristiti nadzorne uređaje isključivo na temelju prethodne suglasnosti sindikalnog povjerenika.

VIII RADNI OKOLIŠ

Članak 72.

Fakultet je obvezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjem na radu, u skladu s zakonom i pravilima zaštite na radu i drugim posebnim propisima koji se odnose na zaštitu od navedenih rizika.

Planirati, pripremiti i provoditi radne postupke te razraditi i primjenjivati tehnologiju rada tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od rizika na radu i u vezi s radom.

VIII.I Obveza ispitivanja radnog okoliša

Članak 73.

Fakultet je obvezan ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada:

1. radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka,
2. u radnom postupku nastaje prašina,
3. u radnom postupku nastaje buka, odnosno vibracije,
4. pri radu koristi, proizvodi ili prerađuje opasne kemikalije,
5. pri radu postoji izloženost opasnim zračenjima,
6. su na radu prisutni rizici od eksplozivne atmosfere,
7. pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s procjenom rizika.

Ispitivanja se obavljaju na način i u rokovima utvrđenim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima. Procjenom rizika navedeni su poslovi i prostori gdje se moraju obaviti navedena ispitivanja.

Iznimno obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti, odnosno promjene zbog kojih je ispitivanje obvezno.

Članak 74.

Isprave o obavljenim ispitivanjima izdaju ovlaštena društva ili ustanove koje su izvršile ispitivanja i mjerjenja. Isprave se čuvaju kod voditelja službe zaštite na radu i voditelja zaduženih za laboratorij ili službu.

VIII.II Obveze u vezi s uporabom opasnih kemikalija na radu

Članak 75.

Fakultet je obvezan primjenom manje opasnih i štetnih tehnologija, radnih postupaka i radnih tvari stalno unapređivati stanje zaštite na radu.

Voditelji laboratorija gdje se koriste, proizvode ili prerađuju opasne kemikalije dužni su pri radu s tim kemikalijama primjenjivati pravila zaštite na radu i zaštite od požara u skladu s propisima i uputama proizvođača i osigurati da su te kemikalije u svakom trenutku označene i skladištene na propisan način prema svojstvima tvari, te da se uvijek nalaze pod ključem.

Članak 76.

Opasne kemikalije smiju se koristiti samo ukoliko nije moguće iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih kemikalija.

Ako nije moguća zamjena opasnih kemikalija bezopasnim ili manje opasnim, odnosno manje štetnim kemikalijama, voditelj laboratorija obvezan je utvrditi da li se primjenom drugog radnog postupka može smanjiti opasnost ili štetnost od njihove primjene.

Članak 77.

Ako se koriste opasne kemikalije voditelj laboratorija je obvezan primjenjivati sljedeća pravila zaštite na radu:

1. koristiti zatvorene sustave, ako je to moguće prema vrsti poslova i stanju tehnike
2. obavljati poslove s kemikalijama u digestorima ili drugim prikladnim prostorijama
2. odvoditi s mjesta nastanka, odnosno izvan radnog okoliša opasane plinove, pare, prašine i aerosole čije oslobođanje ne može spriječiti, na način da pri odvođenju ne onečišćuje ljudski okoliš izvan radnog okoliša na način da ne onečišćuje životni okoliš
4. kada ne može odvoditi opasne plinove, pare, prašine i aerosole s mjesta nastanka, onda je potrebno ograničiti na najmanju moguću mjeru:
  - količinu opasne kemikalije nužnu za dnevni rad,
  - broj radnika izloženih djelovanju opasne kemikalije,
  - vrijeme izlaganja radnika utjecaju opasnih kemikalija.
5. voditelji su obvezni osigurati da radnici pri obavljanju radova s opasnim kemikalijama koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu.

Članak 78.

Fakultet je obvezan osigurati da koncentracija opasnih kemikalija u radnim prostorijama i prostorima u obliku plinova, para, prašine i aerosola bude što niža i stalno ispod granične vrijednosti izloženosti.

Ukoliko se mjeranjem utvrdi da je koncentracija po zdravlje štetnih tvari veća od maksimalno dopustivih Fakultet mora neodložno:

- utvrditi razloge prekoračenja granične vrijednosti,
- na temelju utvrđenih razloga primijeniti i druga pravila zaštite,
- nakon primjene dodatnih pravila ponoviti mjerena i tek nakon što je mjerjenje utvrđeno da je koncentracija ispod maksimalno dopuštene, smije dopustiti rad radnicima na tim poslovima.

Članak 79.

Fakultet mora osigurati da opasnosti za radnike koje proizlaze iz opasnih kemikalija budu identificirane, uklonjene ili uz pomoć zaštitnih mjera svedene na najmanju moguću mjeru.

Sve opasne kemikalije koje se koriste moraju biti popisane i imati pripadajuće sigurnosno tehničke listove. Za popis i ažuriranje popisa kemikalija odgovoran je voditelj laboratorija u kojoj se kemikalije koriste.

U procjeni rizika posebno je izrađena procjena rizika pri radu s kemikalijama i popisom opasnih kemikalija koje se nalaze u laboratorijima.

Voditelj laboratorija obavlja stručnjaka zaštite na radu o opasnim kemikalijama ili drugim opasnim tvarima koje se koriste u radu.

Članak 80.

Voditelj laboratorija prilikom nabave opasnih kemikalija dužan je od proizvođača odnosno dobavljača zatražiti Sigurnosno tehnički list (STL) za svaku nabavljenu kemikaliju, koji mora biti na hrvatskom jeziku i potvrđen od Hrvatskog zavoda za toksikologiju i antidoping, te osigurati da su opasne kemikalije tako pakirane i označene da prilikom njihove primjene ne postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika i studenata.

VIII.III Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute

Članak 81.

Voditelji laboratorija su obvezni za svaku kemikaliju postaviti oznaku opasnosti i prema sigurnosno tehničkom listu izraditi upute za rad na siguran način i radne postupke te osigurati osobna zaštitna sredstva za sprečavanje ozljeđivanja radnika kod rada s opasnim kemikalijama.

Upute moraju sadržavati opis primjene pravila zaštite na radu, način pružanja prve pomoći, pravila zaštite od požara i eksplozije, zaštite okoliša, granične vrijednosti izloženosti, podatke o toksičnosti, zbrinjavanju otpada, označavanju i ostale mjerama zaštite.

Članak 82.

Voditelji laboratorija koji koriste opasne kemikalije obvezi s osposobiti radnike za rada s kemikalijama.

Voditelji laboratorija dužni su izraditi upute za rad na siguran način s uređajima i posudama u kojima se obavljuju eksperimenti i analize materijala.

Upute i sigurnosni znakovi moraju biti vidljivo istaknuti u prostoriji gdje se obavlja proces rada i uz radnu opremu.

Za svaki stroj i uređaj voditelj laboratorija je dužan posjedovati tehničku dokumentaciju proizvođača i upute za uporabu u skladu s odredbama zakona na hrvatskom jeziku.

IX STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM

Članak 83.

Dekan i ovlaštenici – voditelji su obvezani provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacije rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju moguću mjeru potrebu radnika da savlada poteškoće zbog dugotrajne izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanji radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Članak 84.

Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom neposredni rukovoditelji su obvezni posebnu pozornost usmjeriti na:

1. organizaciju rada i radne postupke (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještina radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.)
2. radne uvjete i okolinu (izloženost radnika i rukovoditelja nasilnom ponašanju, buku, vrućinu, hladnoću, opasne kemikalije i dr.)
3. komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanje posla ili nadolazeće promjene i sl.)
4. subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i sl.)

Članak 85.

Radnici imaju obvezu postupiti u skladu s uputama poslodavca za sprečavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s dekanom i neposrednim rukovoditeljima /ovlaštenicima dekana radi sprečavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

X ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, NEPOSREDNOG I ZNAČAJNOG RIZIKA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 86.

Fakultet je dužan u svakoj građevini i prostoru uzimajući u obzir tehnološki proces, tvari koje se u radu koriste, način rada, uskladištene tvari kao i veličinu građevine, poduzeti mjere da do požara ne dođe, ako ipak do požara dođe da se opasnosti po sigurnost i zdravlje radnika smanji na najmanju moguću mjeru.

Fakultet je dužan organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i studenata u slučaju iznenadnog događaja koji može ugroziti njihov život i zdravlje (elementarne nepogode; potres, poplave, požar, eksplozije i sl.) i osposobiti radnike koje će provoditi evakuaciju i spašavanje.

Članak 87.

Plan evakuacije i spašavanja se izrađuje u tekstualnom i shematskom obliku.

Evakuaciju, odnosno spašavanje provode ovlaštenici dekana utvrđeni Planom evakuacije i spašavanja.

S planom i mjerama moraju biti upoznati svi radnici, a na osnovi njega postavljaju se znakovi kretanja, upozorenja i izvode praktične vježbe kao mjere izvršavanja plana. O provedbi Plana evakuacije i spašavanja odlučuje dekan Fakulteta u dogовору са водитељем službe заштите на раду и предстојницима завода, praktične vježbe se održavaju jedanput u dvije godine.

Posebnim propisima zaštite od požara i Pravilnikom zaštite od požara utvrđena su pravila i mjere zaštite od požara koje mora provoditi Fakultet, odgovorne osobe i svi radnici.

XI PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Članak 88.

Na Fakultetu na svakih 50 radnika, mora biti najmanje jedan radnik osposobljen za pružanje prve pomoći za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu, te po još jedan radnik na svakih dalnjih 50 radnika ovisno o broju lokacija i smjenskom radu.

Radnik je osposobljen za pružanje prve pomoći ako posjeduje potvrdu ili ispravu za pružanje prve pomoći izdanu od ovlaštene ordinacije specijaliste medicine rada.

Dekan je radnicima osposobljenim za pružanje prve pomoći dužan uručiti pisani odluku o imenovanju za pružanje prve pomoći i sve ostale radnike obavijestiti o radnicima koji su osposobljeni i imenovani za pružanje prve pomoći.

Članak 89.

Radniku ozlijedenom na radu na mjestu događaja se pruža samo prva pomoć, a u zdravstveno-medicinskoj ustanovi se dalje obrađuje.

Za organiziranje pružanja prve pomoći posebno su zaduženi voditelji laboratorija i službi kao i sve odgovorne osobe na Fakultetu. Dužnost je odgovornih na Fakultetu ozlijedenog na radu što prije uputiti na lječenje ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi.

Članak 90.

Radnicima i studentima u slučaju ozljede na radu ili bolesti prvu pomoć pružaju samo:

- radnici sposobljeni za pružanje prve pomoći.

Nestručnim osobama je zabranjeno pružanje prve pomoći.

Za pružanje prve pomoći koristi se sanitetski materijal u ormarićima prve pomoći koji smiju koristiti samo radnici sposobljeni za pružanje prve pomoći, a iznimno i ostali radnici.

Članak 91.

Uz ormarić za pružanje prve pomoći trebaju biti potrebne informacije o sljedećem:

- broj telefona Državna uprava za zaštitu i spašavanje, 112
- broj telefona inspekcije rada zaštite na radu, 6504-505 (7,30 – 15,30 sati)
- telefon i imena osoba za stručno pružanje prve pomoći u okviru tehnologije,
- telefon i ime voditelja službe zaštite na radu /stručnjaka zaštite na radu,
- telefon i ime voditelja - ovlaštenika za zaštitu na radu u organizacijskoj jedinici.

Za pravovremeno popunjavanje i uredno vođenje ormarića s potrebnim sanitetskim materijalom zadužen je neposredni voditelj i osoba zadužena za pružanje prve pomoći.

XII ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA PIJENJA ALKOHOLA I UZIMANJE DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 92.

Zabranjeno je pušenje duhanskih i srodnih proizvoda, elektroničkih cigareta i biljnih proizvoda za pušenje na radnom mjestu, radnim sastancima te u svim prostorima i prostorijama Fakulteta kao i na vanjskom prostoru koji je funkcionalni dio Fakulteta.

Neposredni rukovoditelj obvezan je upozoriti na povredu radne obveze radnika koji puši na zabranjenom mjestu te pokrenuti disciplinski postupak protiv radnika.

Članak 93.

Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada niti druge prostorije i prostore Fakulteta, odnosi se na sve radnike.

Unošenje i konzumiranje alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada sprječava neposredni rukovoditelj.

Članak 94.

Radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti ne smije obavljati poslove i radne zadatke.

Neposredni rukovoditelj dužan je zabraniti daljnji rad radnika koji je pod utjecajem alkohola i naložiti radniku da se udalji s radnog mjesta.

Članak 95.

Provjera je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim prikladnim uređajem, sredstvom ili postupkom prosudbe na temelju njegovog izgleda i ponašanja.

Radnik je dužan omogućiti da se provjeri da li je pod utjecajem alkohola ili drugog sredstva ovisnosti, pisano utvrditi način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja rezultata i sl.

Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 96.

Utvrdjivanje alkoholiziranosti radnika primjenom alkometra provode osobe koje su prethodno osposobljene za te poslove.

Fakultet može te poslove ugovorno prepustiti i vanjskim ovlaštenim osobama.

Članak 97.

Provjeru alkoholiziranosti radnika očevodom obavlja neposredni rukovoditelj, stručnjak zaštite na radu i ovlaštenik dekana uz prisutnost očevica, a o provjeri vodi se zapisnik prilog 1. Pravilnika.

Članak 98.

Smatra se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0g/kg odnosno više od 0,0 milograma u litri izdahnutog zraka.

Smatra se i bez posebne provjere da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti:

1. radnik za kojega je utvrđeno da je za vrijeme ili neposredno prije rada koristio alkohol ili drugo sredstvo ovisnosti,

2. radnik koji je odbio pristupiti provjeri iako ga je na provjeru pozvao neposredni rukovoditelj / ovlaštenik dekana.

Članak 99.

Radnika ili studenta koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti neposredni voditelj poslova ili ovlaštenik dekana odmah poduzimaju mjere za njegovo udaljavanje s mesta rada, predavanja i vježbi na Fakultetu.

Ako se radnik ili student odbije udaljiti sa Fakulteta u gore navedenom slučaju, po pozivu Dekana ili druge ovlaštene osobe udaljiti će ga nadležna redarstvena služba-policija.

Neposredni voditelj obvezan je pokrenuti disciplinski postupak protiv radnika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 100.

Radnik koji se ne složi s nalazom odnosno rezultatima utvrđivanja alkohola u krvi primjenom određenih metoda (alkotestom, alkometrom, očevidom i sl.) može o svome trošku zatražiti i obaviti analizu krvi i urina u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi u roku od 2 sata od vremena provjere navedenom metodom.

Ako je analiza krvi i urina obavljena unutar vremena od 2 sata, nalaz zdravstvene ustanove mjerodavan je dokaz za utvrđivanje odgovornosti radnika, odnosno alkoholiziranosti.

XIII EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI

Članak 101.

Fakultet je dužan čuvati:

1. glavni projekt iz kojeg je vidljiva primjena osnovnih pravila zaštite na radu za građevinu ili dio građevine u trenutku korištenja
2. tehničku dokumentaciju i upute o načinu korištenja radne opreme i opasnih kemikalija
3. planove uređenja privremenih radilišta dok ta radilišta koristi
4. isprave o obavljenim ispitivanjima sredstava rada, instalacija, radne opreme i radnog okoliša
5. dokaze o sposobljenosti radnika iz područja zaštite na radu i uvjerenja o zdravstvenom stanju radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Članak 102.

Fakultet je dužan voditi evidencije o:

1. radnicima sposobljenim za rad na siguran način

2. radnicima osposobljenim za ovlaštenike iz područja zaštite na radu
3. radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada
4. radnoj opremi koju koristi
5. opasnim tvarima koje proizvodi, prerađuje ili koristi
6. ozljedama na radu, slučajevima profesionalne bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji su izazvali ili su mogli izazvati štetne posljedice po sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 103.

Evidenciju radnika osposobljenih za rad na siguran način vodi voditelj službe zaštite na radu, a utvrđuje se kontrolnim pregledima u okviru procjene rizika ili prilikom stupanja radnika na rad.

Članak 104.

Fakultet je obvezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:

1. sigurnosne znakove
2. znakove za evakuaciju i spašavanje
3. upute i oznake za rukovanje radnom opremom
4. upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.

Fakultet je obvezan osigurati da radniku budu dostupni:

1. procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
2. upute za rad na siguran način i poslove koji se na njemu obavljaju
3. pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način
4. pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada
5. zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

XIV ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU I MEDICINA RADA

Članak 105.

Fakultet je obvezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

Radi utvrđivanja odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova Fakultet će prije i tijekom radnog odnosa uputiti radnika na zdravstveni pregled sukladno zakonu.

Fakultet je obvezan osigurati radnicima usluge medicine rada kako bi se osigurao zdravstveni nadzor primjeren opasnostima, štetnostima i naporima tijekom rada u svrhu očuvanja zdravlja radnika.

Članak 106.

Fakultet je obvezan izabranom specijalisti medicine rada osigurati pristup na mesta rada i ugovoriti usluge sa specijalistom medicine rada u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Specijalisti medicine rada i stručnjaci zavoda nadležni za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu imaju potpunu profesionalnu neovisnost u odnosu na poslodavca, njegove ovlaštenike, radnike, stručnjaka zaštite na radu te povjerenike radnika za zaštitu na radu.

XV POSTUPANJE U SLUČAJU OZLJEDU NA RADU

Članak 107.

Ozlijedeni radnik i očevidac obvezni su odmah svaku ozljedu prijaviti neposrednom voditelju ili odgovornoj osobi i voditelju službe za zaštitu na radu.

Odmah po nastanku ozljede na radu radnika, neposredni voditelj organizira pružanje prve pomoći, a po potrebi poziva hitnu medicinsku pomoć ili upućuje radnika radi u zdravstvenu ustanovu.

Neposredni voditelj obvezan je o nastaloj ozljedi odmah obavijestiti voditelja službe zaštite na radu i svoga neposredno nadređenog radi daljnog postupanja prema tijelu nadležnom za inspekcijski nadzor za neizvršavanje obveze propisane su visoke novčane kazne.

Članak 108.

O događaju koji je izazvao ozljedu na radu radnika izvan mesta obavljanja poslova i radnih zadataka, radnik je dužan sam ili putem druge osobe ili na drugi način obavijestiti o tome neposrednog voditelja i voditelja službe zaštite na radu najkasnije u roku 24 sata od nastanka događaja, a neposredni voditelj odmah po saznanju obvezan je o tome obavijestiti i kontaktirati voditelja službe zaštite na radu.

Članak 109.

Radnik koji se ozlijedio obvezan je dati pisani izjavu o nastalom događaju ozljede na radu obrazac prilog 2. Pravilnika i dostaviti presliku liječničke dokumentaciju, presliku zapisnika o ispitivanju prisutnosti alkohola od strane nadležne PU MUP-a, kod prometne nezgode još i presliku zapisnika o očevidu PU MUP-a, presliku evidencije o radnom vremenu na dan ozljede i presliku putnog naloga u slučaju ozljede na službenom putu.

Voditelj službe zaštite na radu ispunjava propisanu tiskanicu prijave o ozljedi na radu ili prijave o profesionalnoj bolesti, rok za dostavu u HZZO zajedno sa dokumentacijom je 8 dana od dana kad se dogodila ozljeda ili profesionalna bolest.

Članak 110.

Neposredni voditelj obvezan je dati svoju izjavu o ozljedi na radu radnika, u slučaju smrte ozljede ili ozljede radnika ili osobe na radu kojem je pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je osoba zadržana na liječenju u zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici, obrazac prilog 3. Pravilnika.

Očevidac događaja obvezan je dati svoju izjavu o okolnostima vezanim za ozljedu.

Podaci u zapisniku odnosno izjavi moraju biti potpuno točni i čitko napisani.

Članak 111.

O smrtnoj ozljedi i ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru Fakulteta zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je osoba zadržana na liječenju u zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici, izvještava se nadležno tijelo inspekcije rada za zaštitu na radu odmah po nastanku te ozljede telefonom, telefaksom e-poštom ili na drugi način.

Inspekciju rada za zaštitu na radu odmah po dojavi neposrednog voditelja ili njemu nadređene osobe o ozljedi radnika na radu iz stavka 1. ovog članka u radno vrijeme izvještava voditelj službe zaštite na radu.

O ozljedi na radu nastaloj u popodnevnoj ili noćnoj smjeni, na dane praznika ili izvan redovnog radnog vrijeme inspekcije rada za zaštitu na radu poslije 15:30 sati, neposredni voditelj ozlijedenog radnika obavještava nadležnu inspekciju rada za zaštitu na radu na broj za hitne službe 112.

Članak 112.

Na mjestu gdje se ozljeda na radu ili nezgoda dogodila nakon isključenja izvora ozljede i pružanja prve pomoći ozlijedenom, ne smije se ništa mijenjati dok se istraživanje i očevide ne provede do kraja. Ispitivanje i očevid obuhvaća:

- uviđaj na licu mjesta i fotografiranje mjesta nesreće,
- ispitivanje ozlijedenog, očevidaca, neposrednog voditelja i odgovorne osobe,
- pregled sredstava rada i radne opreme / strojeva i uređaja
- pregled osobnih zaštitnih sredstava,
- način korištenja opasnih radnih kemikalija,
- uvid u druge okolnosti koje su značajne za otkrivanje uzroka ozljede radnika.

Članak 113.

O svakom istraživanju ozljede na radu ili nezgode vodi se zapisnik u kojem mora biti utvrđen izvor i uzrok ozljede i eventualno čijom krivnjom je došlo do ozljede ili nesreće na radu.

Na osnovi rezultata provedene analize ozljede na radu radnika, neposredni rukovoditelj radne jedinice gdje se ozljeda dogodila dužan je poduzeti odgovarajuće mjere kojima će

ukloniti uzroke i smanjiti opasnosti, te poduzeti učinkovite mjere zaštite na radu koje će spriječiti ponavljanje takvog događaja.

Članak 114.

Na mjestu rada gdje je došlo do ozljede na radu ili postoji opasnost od ozljeda na radu, ne može se dozvoliti rad sve dok stručnjak za zaštitu na radu svojom stručnošću ili prema procjene rizika ne ustanovi da su uklonjeni uzroci i izvori opasnosti i štetnosti zbog kojih je došlo do nesreće na radu ili do nje može doći.

Rad stručnjaka za zaštitu na radu ili takve stručne radne skupine, potpuno je samostalan i potpuno neovisan o Upravi Fakulteta.

XVI OBVEZE FAKULTETA PREMA TIJELIMA NADZORA

Članak 115.

Fakultet je obvezan odmah obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj ozljedi i ozljedi na radu radnika nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem Fakultet obavlja rad iz članaka 111.

Članak 116.

Fakultet je obvezan omogućiti tijelu nadležnom za inspekcijski nadzor nesmetan rad u obavljanju nadzora, predviđiti propisanu dokumentaciju i isprave o ispitivanju te pregled video, odnosno audio zapisa nadzornog uređaja.

Članak 117.

Fakultet je obvezan najkasnije jedan dana prije početka izvođenja radova na privremenom gradilištu dostaviti pisanu prijavu gradilišta na kojem će radove izvoditi dva ili više izvođača tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada zaštite na radu u skladu s provedbenim propisom.

Članak 118.

Ukoliko inspektor rada izda rješenje Fakultet je dužan u roku navedenom u rješenju izvijestiti inspekciju rada o izvršenju rješenja ili o razlozima zbog kojih rješenje nije izvršeno.

XVII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Mjere i postupci koji nisu obuhvaćeni ovim Pravilnikom, a odnose se na područje zaštite na radu sadržani su u Procjeni rizika i ostalim općim aktima Fakulteta.

Članak 119.

Izmjene i dopune ovoga Pravilnika donose se po istom postupku kao i sam Pravilnik.

Članak 120.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu od 1. lipnja 2006. godine.

Članak 121.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave na oglašnim pločama i Internet stranici Fakulteta.

KLASA: 012 - 03 / 15 - 1 / 4 /

URBROJ: 251 - 66 - 1700 - 16 - 1

Zagreb, 20. 5. 2019.

Glavni tajnik

Ivan Petrošević, dipl. iur.

Dekan

Prof. dr. sc. Dubravko Majetić

Uz suglasnost Sindikata

M. M.
26. 5. 2019.

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet strojarstva i brodogradnje
Ivana Lučića 5, Zagreb

Prilog 1.

ZAPISNIK

O PROVJERI JE LI RADNIK POD UTJECAJEM ALKOHOLA

Provjera se obavlja na temelju članka 58. i 59 Zakona o zaštiti na radu (NN br.71/14.)

Radnik je upozoren na odredne čl. 59. Zakona o zaštiti na radu prema kojem će se, ako odbije provjeru smatrati da je pod utjecajem alkohola.

Ime i prezime radnika: _____

Ustrojbena jedinica: _____

Naziv radnog mjeseta: _____

Podaci o provjeri:

Mjesto, datum i vrijeme provjere: _____, _____ god. _____ sati

Radnik PRIHVAĆA - ODBIJA provjeru.

Prema vlastitoj izjavi, radnik je **KONZUMIRAO - NIJE KONZUMIRAO** alkoholna pića neposredno prije ili za vrijeme rada, koja _____, vrijeme uzimanja _____ sati, u količini _____.

- Radnik JE – NIJE zatečen u konzumaciji alkohola.
- Radnik JE PUŠAČ – NIJE PUŠAČ, pušio je prije _____ sati _____ minuta.

Provjera se obavlja na zahtjev _____

Način provjere: **1. Alkometrom**

(zaokruži red. broj) **2. Očevodom na osnovu ponašanja radnika**

I. Postupak provjere alkometrom: Date su upute u upotrebi alkometra

1. Izmjerena vrijednost alkohola od _____, _____ g/kg.
2. Tip i tvornički broj uređaja kojim je izvršena provjera _____
3. Datum posljednjeg umjeravanja alkometra _____

Utvrđeno da radnik JE – NIJE pod utjecajem alkohola.

II. Postupak provjere alkoholiziranosti ili utjecaja drugih sredstava ovisnosti drugom metodom / očevodom na osnovu ponašanja:

1. Kod radnika je uočeno izrazito (povećana osjetljivost, agresivnost, srdžba, euforija, otežan i nerazgovijetan govor, teturajući hod, mutan pogled, promjena boje lica, zadah alkoholnih para, miris alkoholnog pića i sl.)

2. Radnik je primijećen da je uživao alkohol ili drugo sredstvo ovisnosti (navesti vrijeme i vrstu sredstva) _____

Primjedbe / izjave radnika, očevica, voditelja _____
_____

Potpis radnika:

Potpis očevica:

Potpis osobe koja
je obavila provjeru:

Potpis voditelja:

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet strojarstva i brodogradnje
Ivana Lučića 5, Zagreb

Prilog 2.

Zagreb, _____

IZJAVA RADNIKA O OZLJEDI NA RADU

Ustrojbena jedinica: _____

Ime i prezime neposrednog rukovoditelja: _____

Podaci o radniku:

Ime (ime oca), prezime: _____

Broj osobne iskaznice (OIB): _____

Mjesto i adresa stanovanja: _____ Tel.: _____

Zanimanje: _____ Stručna spremja: _____

Naziv radnog mjeseta: _____ God. staža u ustanovi: _____

Datum ozljede: _____ Vrijeme ozljede (sati i minuta): _____

Mjesto ozljede: _____

Ozljeda se dogodila na radnom mjestu, _____, na putu: _____ ostalo: _____

Ime i prezime očevica: _____ Adresa: _____

Bolujete li od nekih bolesti: _____

Jeste li koristili osobna zaštitna sredstva i koja: _____

Ime i prezime osobe koja je pružila prvu pomoć: _____

Detaljan opis događaja nastanka ozljede na radu način, izvor, uzrok ozljede i ozlijeđeni dio tijela: _____

Vlastoručni potpis radnika

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet strojarstva i brodogradnje
Ivana Lučića 5, Zagreb

Prilog 3.

Zagreb, _____

**IZJAVA neposrednog rukovoditelja i očevica
o ozljedi na radu**

Ustrojbena jedinica: _____

Podaci o radniku:

1. Ime i prezime ozljeđenog radnika _____
2. Naziv radnog mesta _____
3. Opis poslova koje radi _____
4. Kada se ozljeda dogodila (datum, sati i minuta) _____
5. Gdje se ozljeda dogodila:
  - a) Na mjestu obavljanja poslova (opisati točno mjesto rada, vrstu rada i način na koji je došlo do ozljede)
  - b) Na redovitom putu od stana do mjesta rada (opisati točno gdje se dogodila ozljeda i način)
  - c) Na redovitom putu od mjesta rada do stana (opisati točno gdje se dogodila ozljeda i način)
  - d) Na službenom putu
  - e) Na drugom mjestu obavljanja redovitog posla

6. Opis poslova koje je radnik obavljao u trenutku kada se dogodila ozljeda na radu
-
-
-
-

7. Ozlijedeni dio tijela _____

8. Vrsta ozljede _____

9. Način nastanka ozljede _____

10. Izvor ozljede _____

11. Uzrok ozljede _____

12. Težina ozljede _____

13. Je su li na dotičnom poslu utvrđene opasnosti i štetnosti - DA - NE
(opisati vrstu opasnosti i štetnosti) _____

---

14. Je li procjenom predviđeno korištenje osobnih zaštitnih sredstava – DA – NE

15. Jesu li korištena osobna zaštitna sredstva – DA -NE

16. Je li radnik osposobljen za rad na siguran način – DA – NE

17. Je su li primijenjena osnovna pravila zaštite na radu – DA - NE

18. Je su li primijenjena posebna pravila zaštite na radu – DA - NE

19. Je li bila pružena prva pomoć - DA – NE

20. Podaci o neposrednom rukovoditelju:

Ime i prezime _____

Adresa stanovanja _____

21. Podaci o očevicu:

Ime i prezime _____

Adresa stanovanja _____

Potpis neposredni rukovoditelj

Potpis očevidac

NAPOMENA:

1. Ako se ozljeda dogodila na mjestu rada popuniti sve podatke
2. Kod ozljede na redovitom putu na posao ili s posla samo podatke koje ste doznali od ozlijeđene ili druge osobe (red.br. 1-10)